

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD

Published weekly by "Our Voices"
Publishing Co., 1265 Queen St. W.,
Toronto, L.R. 6-2135. — Printed by
Litera Printing Co., Toronto.
Subscription: Canada \$ 4.00, all
other Countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday June, 12th 1965.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT,
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH.

No. 22. (418) Vol. XI.

XVII KONGRES ČSNS SE VYDAŘIL

Ve dnech 29. a 30. května 1965 se v torontském Royal York hotelu odbyval XVII. Kongres Československého národního sdružení v Kanadě.

Byl to kongres vysoké úrovně, pracovní i společenský. Technicky byl znamenitě připraven, díky obětavosti několika bratří a sester, z nichž si zvláště zaslouží zmínky J. G. Corn, Dr. Karel Jerábek a Jan Waldauf. Po stránce programové hodně připsali bři. Antonín Cekota a Dr. Karel Cvachovec.

Součástí kongresu byla výstava organizací a několika podnikatelů. Byly zastoupeny: Společnost pro vědu a umění, Sokol Toronto 2, ČSNS, Bata, Rock Drill Rod, Litera Printing, Susan Shoe z Burlingtonu a Star Shoe z Teřonta.

Rovněž byly vystaveny obrazy našich umělců. Výstavku znamenitě aranžoval torontský malíř Antonín Lučníčka.

Sobotní banket byl společenskou, politickou i kulturní událostí krajanského života. Banket zahájil předseda ČSNS, br. Antonín Dajčar a řídil jej mladý torontský advokát Aleš Havrillant. Zdravice pronesli: za město Toronto, Con. William Denison, za Ontarijskou vládu, Hon. Allan Grossman, dobrý přítel Českoslováků a čestný člen ČSNS. Federální vládu zastupoval parlamentní tajemník ministra zahraničí, Dr. Haidasz, M. P., který rovněž přečetl pozdrav ministerského předsedy L. B. Pearsona a vyřídil pozdravy ministra zahraničí Hon. Paul Martina. Dr. Haidasz potom promluvil o soužití etnických skupin v Kanadě.

Slavnostním řečníkem večera byl Dr. František Schwarzenberg, potomek slavného šlechtického rodu, který rovněž přinesl pozdravy Čs. Rady Americké. Jeho řeč přinášíme na jiném místě. Svým projevem i vystoupením Dr. Schwarzenberg znovu dokázal, že patří mezi naše nejškvější představitele.

Potěšila účast mladší generace a několika děvčat /Zlámalová, Cornová, Dočkáková / v krocích.

Večer byl ukončen kulturním programem, který citlivě uvedl básník Pavel Javor. V programu vystoupili: Inka Smutná, Jan Dočkálek, Pavel Javor, Miloslav Zlámal a Jindra Zoder.

V neděli hlavním bodem bylo konání voleb, které řídil čestný předseda ČSNS, br. Karel Stark. Na nové období byla zvolena většina dosavadních funkcionářů, včetně předsedy, A. Dajčara a generálního tajemníka, J. G. Corna. Volby probíhaly hladce a k bojovému hlasování došlo pouze o funkci generálního tajemníka, kde byli navrženi dva kandidáti: dosavadní generální tajemník J. G. Corn, a předseda Masarykova domu, P. V. Havlik. Br. Corn obdržel 27 hlasů a br. Havlik 1 hlas.

Josef Čermák

NACISTÉ V TORONTU

Kanadští nacisté plánovali na neděli 30. května něco jako veřejnou schůzi ve veřejném parku v Torontě. Ke schůzi nedošlo, poněvadž rozvášněný dav několik nacistů / a několik nevinných / ztloukl a bylo po schůzi.

Davové akce násilí nejsou zdravým zjevem. Na druhé straně je nemožné očekávat, aby lidé, kteří prošli hrůzou nacistických koncentračních táborů a jejichž rodiče a příbuzní byli povražděni nacistickými stvůrami, nečině přilhlili organizování nacistického hnutí v Kanadě. Jestliže básníkem je zakázáno ve veřejném parku recitovat verše, je skoro nepochopitelné, že by mohlo být dovoleno přívržencům nacistické ideologie, aby též parku používali k rozšiřování učení, které svět stálo miliony obětí a nejkrvavější lázeň lidských dějin!

ODKAZ MINULOSTI: UDRŽET, ROZMNOŽIT A ODEVZDAT DR. FRANTIŠEK SCHWARZENBERG V TORONTU

K XVII. KONGRESU ČESKOSLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ V KANADĚ

ANTONÍN DAIČAR A JIŘÍ CORN OPĚT V ČELE ČSNS

DR. FRANTIŠEK SCHWARZENBERG

Introduction of the speaker addressing the Banquet of the XVII Congress of the Czechoslovak National Alliance of Canada by Antonín Cekota

It gives me a great pleasure to introduce to you our speaker for tonight, Dr. František Schwarzenberg, Professor of Political Science at the Loyola University in Chicago and Chairman of the Political Committee of the Czechoslovak National Council of America.

There are many reasons why we feel pleased and honoured to welcome Dr. Schwarzenberg in our midst tonight. All of us who read from time to time his articles in our newspapers, admire in them not only the intellect and great learning of a man, but also the patriotic spirit inherent in that old great family of Czech nobility, which is Schwarzenbergs. Because this family was one of the few among the Czech aristocracy, which was Czech not only by the locations of their great estates, but in their hearts and culture. Their members understood the needs and aspiration of our people and helped them in the communities where they lived as well as on national scale. Being men of great culture resting in the Christian spirit of freedom, Schwarzenbergs never hesitated to fight, when tyranny threatened the old Continent of Europe. It is perhaps proper to remember, that the great military victory over Napoleon in the battle of Leipzig, more than one and half centuries ago, was won by the armies of the great European Alliance fighting under its Supreme Commander, the Duke of Schwarzenberg.

Professor Dr. F. Schwarzenberg is the graduate of Charles University in Prague. He has served the democratic Republic of Czechoslovakia in various diplomatic missions for many years. His last was when he negotiated in Rome at the end of the Second World War the re-establishment of diplomatic relations between the Vatican and Czechoslovakia. It was perhaps a happy historical coincidence that in this negotiation he was dealing with a great leader of the Church, who later became Pope Paul VI!

Having learned about the death of Jan Masaryk, he resigned from the services of the State, which has fallen into the hands of the Communist regime serving the interests of a foreign power. He was active in the Czechoslovak resistance against the Nazis during the Second World War and he is active in the resistance to Communism during these hard years of the Cold War.

Having earned his diploma in political science not only on academic grounds of the Universities but also by his active fight for freedom, he is highly qualified to provide the leadership and sound advice during time of confusion and search for direction, as you will hear from him also tonight.

universitách, laboratořích a podnicích. Organisovaným výrazem tohoto tvořivého ducha našeho lidu je Československá Společnost pro vědu a umění, sdružující 800 členů roztroušených po světě. Její první velká společná publikace "Czechoslovak Contribution to World Culture" informuje na svých 682 stránkách alespoň zčásti, co děláme a kam směřujeme.

Kromě této kulturní a civilizační povinnosti zachovat, rozmnožit a předat, máme také politickou povinnost udržet ve svobodném svědomí krávdu, která byla spáchána a je stále páchána na našem lidu doma. Čas od času slyšíte, že našemu lidu doma je lépe; to nestačí. Náš lid potřebuje, aby mu bylo dobře a prvním krokem k dobru lidu je právo, aby si mohl zvolit vládu svých věcí svobodně po svém a sám, skutečně svobodnou volbou svých zástupců. Vidím, že českoslovenká vlajka, jež zde visí vedle vlajky kanadské a vlajky Britského společenství národů, je zastřena černou rouškou. Je naší povinností, abychom připravovali poměry, za nichž bude možno tuto černou roušku smutku nad ztrátou základních lidských práv z československé vlajky odstranit.

To the English speaking friends, who have honoured our Congress tonight, I wish to say few words as information about our endeavours. We have

chosen freedom and are grateful for all political liberties they have erected on this Continent, which are maintained by many great institutions of a truly democratic state. We feel united with them in our minds and hearts and share with them all duties, obligations and rights as citizens. Through the circumstances of our lives we have learned, how freedom is lost and we have experienced the consequence of this loss of freedom and what happens when people lose their political liberties.

There is a tide of change in world affairs in which two great power blocks, that of West and East, are making gradual approach to each other as the third power block is emerging on the world scene, that of Red China. Various power combinations are possible in such time of change, such as the combination of two Communist giants for the unified conquest of the world, in which case our own life will be hard in fighting and working to preserve the Free World of the West; or the combination of the West and Russia for the preservation of peace and maintenance of technological progress. Each of these power blocks is weighing its position and assessing its course of action in the light of its own interests. In this assessment the

materialistic consideration very often has the tendency to receive the first consideration and with this tendency it is the life and fate of 100 million people living in Eastern and Central Europe, which hangs in balance. The Czechoslovak people are among these 100 million living in area from Baltic to Balkan.

There is a tendency - and in some cases even the temptation - to forget these 100 million people in hope that by this the favour of Soviet Russia could be won. To accept such view and tendencies would be morally wrong and from the past experience we now know, that what is morally wrong is materially weak in the end. The West is strong as long as it keeps in minds and hearts of these 100 million people their hope for freedom and their desire to be masters in their own homelands through free elections; and if history is teaching anything, it shows that in the struggle for existence and life, the mind and hope is always directing the matter.

Dříve než skončím, chci upozornit na pokusy o falšování dějin, jež pozorujeme u příležitosti vzpomínek na ukončení Druhé světové války a boj Čechů a Slováků v našich zemích během války proti německým armádám.

Tohoto boje jsme se zúčastnili všichni a zúčastnili se jej také komunisté. Zač v něm bojovali Čechové a Slováci? Za svobodný československý stát, jehož lid si bude vládnout ve svém, po svém a pro sebe. Zač v něm bojovali komunisté? Za československý stát ovládaný jedinou stranou, Komunistickou stranou, řízenou zájmy sovětského Ruska a řídící tento československý stát ve prospěch velmocenských zájmů sovětského Ruska. Bylo naším osudem, že západní velmoci vydaly náš lid do zájmové sféry Ruska, když před tím tolik přispěly k jeho osvobození, nevědouce nic o plánech Stalina, který jim připravoval stejný osud jako nám.

Když Slováci povstali se zbraní v ruce proti německé armádě na Slovensku, Rusové toto povstání nepodpořili, ačkoliv k tomu měli možnosti. Když pražský lid povstal proti Němcům s holými rukama, protože zbraní neměli, Rusové zabránili americké armádě v Plzni, aby zachránila tisíce životů Čechů, kteří padli v tomto boji a osvobodili Prahu dříve, než ji převzala sovětská armáda. Jsou chvíle, kdy je třeba chránit historické skutečnosti před falšováním a dnešek je takovou chvílí.

My, lidé československého původu, žijící v zahraničí máme své historické poslání udržet, co bylo velkého v naší historii, rozmnožit tuto historii o hodnoty, jež čerpáme ze svobodného světa a předat to vše příštím generacím - tam doma ve vlasti i tén, jež se z nás narodili a narodí v nových zemích. Splníme-li toto poslání, odejdeme z tohoto světa klidně, s čistým svědomím lidí, kteří splnili svou povinnost a s vědomím, že příští generace, jež snad jednou zapomenou i naši řeč, bude mít důvody, aby byla hrdá na svůj původ.

Projev Dr. Fr. Schwarzenberga
Bratři a sestry, paní a pánové!

Přináším Vám pozdrav Československé národní rady americké s přáním plného zdraví Vaší práci a Vašemu úsilí, jež se podobají našim. Jsem opravdu rád, že jsem tu s Vámi u příležitosti, jakou je Váš Kongres, kdy se scházíte, abyste zhodnotili situaci, hledali cíl a naznačili směr.

Dnešní situace světa rozděleného do několika silných politických bloků není příznivá rozvoji lidu, z něhož jsme vyšli a osudu země, která je naší vlastí. Obě, náš lid a naše vlast, procházejí historickým obdobím hlubokého úpadku. Náš lid doma trpí a i tehdy, když jeho materiální postavení se čas od času zlepšilo, jeho duchovní poroba a ponížení trvají. My, lidé československého původu, žijící v mnoha zemích svobodného světa jako občané různých států, to vše cítíme. Co můžeme vykonat za této situace a jak se máme chovat, abychom prospěli lidu doma a zachovali si vlastní čest a čisté svědomí? Máme si stěžovat na světovém jevišti, máme naříkat a čekat odevzdaně v naději na mechanickou změnu poměrů? Ne. Osud nám uložil jiný úkol, aktivní úkol, k němuž nám poskytl nejen mnoho příležitostí, ale k němuž také vybavil každého z nás vzácnými hodnotami, na něž můžeme a musíme být hrdí.

Každý z nás nese v sobě odkaz národní kultury a civilizace deseti století. Vzpomeňme jen v letu, čím k nám mluví tento odkaz, kam ukazuje, k čemu nabádá! Sláva a síla Přemyslovců. Obrovské kulturní a civilizační dílo Karla IV.-Otce Vlasti. Zápas českého lidu o čistou náboženství v patnáctém století. Úsilí Jiřího Poděbrada o evropský mír a bezpečnost založením Svazu evropských mocností! Tragedie Bílé Hory, zářný příklad Komenského a jeho dílo. A když přicházíme blíže - Balbín, Dobrovský, Palacký, velcí buditelé XIX. století a konečně Masaryk usměrňující energii, touhy a zápas Čechů a Slováků v akci pro samostatný, svobodný a demokratický stát. Mysleme na to, jakou sílu představoval tento stát, když jediný omyl, jeho vydání na pospas Hitlerovskému Německu, musil svět zaplatit největší válkou v historii. A myslím dále, jak i dnes, za dnešního útlaču a nesvobody jsou mužové, kteří se nevzdali a ukazují cestu příkladem svého života, jehož nejznámějším představitelem je Kardinál Beran.

Tato naše historie - dávná i dnešní - je pro nás výzvou a závazkem: udržet, co nám poskytovala národní velikost - rozmnožit tuto velikost vlastní prací a předat ji příštím generacím. Jak a čím? Uspořádání Vašeho kongresu, jak jej představuje úprava tohoto sálu, ukazuje cestu. Poukazuje právem vystavenými obrazy a ukázkami výrobků krajanů v této zemi na uměleckou, technickou a hospodářskou tvořivost československého člověka v nové zemi. Všechno to vyjadřuje stejný proud, jenž se projevuje prací a působením našich profesorů, inženýrů, umělců a podnikatelů, kteří žijí a pracují ve všech státech svobodného světa, v jeho

NEZABUDNITE NAVŠTÍVIT PIKNIK SLOVENSKÉHO PODPORNÉHO SPOLKU 13. JÚNA V "ŠTEFANITOWNE"

VZPOMÍNKU NA Dr. MILADU HORÁKOVU POŘADÁ VE ČTVRTEK DNE 17 ČERVNA, V 7.30 VEČER, DÁMSKÝ ODBOR ČSNS. V SOKOLOVNE 1621 DUPONT ST.

MORÁLNÍ SPOLUGARANTI SLÁNSKIADY?

Západ v poslední době věnuje větší pozornost kulturnímu životu za železnou oponou. Avšak komunistickým spisovatelům se to líbí jen pokud západní posudky jsou lichotivé. Strážlivě kritické hodnocení, které správně poukazuje na nízkou úroveň východoevropské a sovětské kulturní produkce, kterou stalinismus skoro úplně zničil a která dnes zůstává často daleko pozadu za světovým vývojem, snaží se velmi špatně.

Italský spisovatel Alberto Moravia nedávno napsal podobné zhodnocení do časopisu Figaro Littéraire a tím vyprovokoval Jiřího Hájka k polemice v Kulturní tvorbě č. 19. Hájek v polemickém zápalu zašel tak daleko, že prohlásil, že komunističtí spisovatelé nejsou jenom svědky své společnosti, nýbrž "morálními spolugaranty". Zdá se, že si neuvědomil, že se tím přihlásil k mravní zodpovědnosti za hrůzy, z nichž bychom raději vinili vedoucí komunistické politiky než es. spisovatele, i když ani jejich ruce bohužel nejsou tak čisté, jak bychom si přáli:

"Mluví-li Moravia zcela obecně o nízké umělecké úrovni literatur socialistických zemí, srovnávali jejich porevoluční kulturní vývoj s "barbarizací" italské kultury na počátku středověku, ličili kulturní politiku komunistických stran v zemích, v nichž socialismus získal politickou moc, jako absolutní "potlačení umění", opakuje prostě jen některé staré téze organizátorů kulturní studené války. Ocítají se ovšem dnes v rozporu s tím, co už proniklo (i když jsou to stále jen zlomky)

do podvědomí průměrného západního evropského čtenáře, který už ví něco např. o Solženicynovi, Cosičovi, Vozněněnském, Brandysovi, Mrozkovi, Novomeském, Ně krasovovi, Bobrowském, Mňáčkově, Bulatovičovi a řadě dalších. Moraviovy myšlenky o vztahu umění a komunismu se v některých bodech stýkají s názory, které vyslovil Roľf Hochhut v polemice s Ladislavem Mňáčkem. Moravia připouští, že v zemích, kde jsou komunisté v opozici, může komunismus "inspirovat" přímo nebo nepřímo umění velmi živě, polemické, vzdálené kompromisů, zatímco "je-li komunismus u moci, polemický motiv zmizí a je nahrazen motivem glorifikace". Ani Moravia, ani Hochhut však nepřipouštějí, že politickým vítězstvím hnutí, v němž spisovatel hledá cestu k uskutečnění představ života, přijímá ve své tvorbě ještě závažnější morální závazky, než jaké má vůči kapitalistické společnosti spisovatel, jenž se v ní cítí jen svědkem, nikoliv morálním spolugarantem všeho, co se v ní odehrává. Řekl jsem v bělehradské diskusi, že nás jistě lze kritizovat jako jednotlivce (z hlediska, zda a jak tuto spoluzodpovědnost uplatňují), že však klást otázku, zda jako spisovatelé můžeme zůstat komunisty v zemích, v nichž socialismus zvítězil, znamená nejurádivějším způsobem morálně diskreditovat především ty, kdo z pozice svých komunistických etických ideálů bojují proti všem jevům, jež jsou v životě socialistických zemí v rozporu s humanistickou podstatou socialismu..."

FEC.

SPOLEČNÝ PODNIK

HAMILTONSKÉ ODBOČKY ČSNS A SOKOLA TORONTO 2

Hamiltonská odbočka ČSNS a Sokol Toronto 2 uspořádají v neděli, 20. června 1965 společný piknik, na němž členové Sokola Toronto 2 předvedou prostná. Piknik se bude konat na farmě u "Obrů". Je to první společný podnik těchto dvou organizací. Doufáme, že bude velmi úspěšný a že nebude poslední.

HLAS INDIE

In the Vietnam Crisis, Some Realities for India (Rajmohan Gandhi, vnuk Mahandas Gandhi, v indickém týdeníku HIM-MAT).

Američané tvrdí, že krise ve Vietnamu je důsledek přímé agrese a subverze komunistů trénovaných Čínou v Severním Vietnamu.

Komunisté naproti tomu tvrdí, že krise byla vyvolána odhodláním Američanů zůstat ve Vietnamu i proti vůli tamního obyvatelstva.

Situace ve Vietnamu je složitá, ale určitá fakta jsou jasná - a tato fakta jsou dobrým poučením pro jiné státy, včetně Indie.

První skutečností je, že režim v Hanoji a v Pekingu mají živý zájem na tom, aby jižní Vietnam byl zkomunizován; udělají vše, co je v jejich moci - aniž by při tom ublížily samy sobě - aby tohoto cíle dosáhly.

Druhou skutečností je, že snaha Američanů zabránit zkomunizování jižního Vietnamu udržuje vlastně postup komunismu v celé Asii. Kdyby se Američané rozhodli stáhnout se z Vietnamu, mělo by to dalekosáhlé následky. V Saigonu by byla nastolena buď pro-komunistická nebo úplně komunistická vláda. Po Vietnamu by následoval Laos a Thajsko by se ocitlo ve velmi riskantní situaci. Kdyby pak Thajsko následovalo Laos, je jisté, že by i Burma ztratila i trochu té svobody, co dosud má a Rangoon by se stal provinčním městem Číny. Malajsie by pak nebyla schopna udržet se mimo kontrolu Pekingu. Vliv Číny na Indii by pak působil jako svérací kazajka a není jisté, zda by ta svérací kazajka Indii nezodrdila.

At už se nám líbí nebo nelíbí způsob, jakým Američané vedou boj ve Vietnamu a at už věříme nebo ne, že americká vojenská moc je ve Vietnamu proti vůli lidu, tato přítomnost prodlužuje trvání svobody v Indii. Musíme proto být vděční za to, že americký voják opustil svou rodinu, vzdal se všeho pohodlí a šel do Vietnamu, kde pro nás riskuje svůj život.

Zveme vás na procházku zelenými trávníky, květinovými zahradami a zelenými údolím v kterémkoliv z 15 parků města Toronto. Navštivte Riverdale Zoo, domov zvířat z celého světa. Zajďte si na pověstných převozních lodích na Toronto Island se vykoupat, slunit nebo se jen povyzrazit. Udělejte si z vašich oblíbených parků svůj "letní domov".

METROPOLITAN TORONTO PARKS DEPARTMENT
Telefon: 487-5291

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY
Volejte LE 3-8396

MEDICARE USA

Politický ideál prezidenta Johnsona, kterému dává jméno Velká společnost, proměnil se nedávno na významný dílčí úsek z teorie ve skutek. Poslanecká sněmovna většinou skoro tři proti jednomu přijala návrh zákona, jenž pod jménem MEDICARE zajistí všem občanům, starším 65ti let, bezplatnou nemocniční péči. Od 1. července příštího roku kdy má zákon vstoupit v platnost, budou 65ti leti a starší Američané mít nárok na 60 dní plného nemocničního ošetření pro každou nemoc, na sto dní pobytu v ozdravovně po nemoci a na sto domácích návštěv ošetrovatelky za rok. Tato široká péče se bude financovat z prostředků sociálního pojištění. Za dobrovolný měsíční příspěvek tři dolarů mohou si starší pojištění zajistit dalších sto návštěv ošetrovatelky ročně a 80ti procentní úhradu všech lékařských účtů a potřeb. Podle dalšího ustanovení zákona předlohy se tato péče rozšiřuje i na mladší sociálně potřebné americké občany, zejména na slepce, invalidy a sirotky.

Medicare však nepamatuje pouze na onemocnění, nýbrž vůbec zvyšuje pense podle starobního pojištění. Se zpětnou platností od 1. ledna letošního roku zavádí vyšší počty ze starobního pojištění o sedm procent, což je v nejhorším případě zvýšení o čtyři dolary měsíčně. Kromě toho se nově upravuje výše pensí do budoucna. Svobodný dělník, jehož dnešní měsíční pense činí 127 dolarů, bude za rok dostávat už 135 dolarů a v roce 1971 149 dolarů padesát centů. Rodinný příjem dnešních 254 dolarů se v příštím roce zvýší na 312 dolarů a v roce 1971 na 368 dolarů.

President Johnson prohlásil výsledek hlasování v poslanecké sněmovně za mezník v historické vývoji amerického sociálního zákonodárství. Demokratický poslanec Boggs z Louisiany označil předlohu zákona ve vnitropolitickém odboru za nejdůležitější, jakou sněmovna projednávala v uplynulých 22 letech. Také většina novin vítá rozhodnutí poslanecké sněmovny a ku příkladu NEW YORK TIMES píše, že je to historický triumf v dlouhém zápase. Připomínají, že první předlohu nemocničního pojištění pro přestárlé podal Harry Truman

před dvaceti lety. Od té doby se obdobné návrhy dostaly do kongresu několikrát a vždycky byly zamítnuty. Proti zákonu se velmi houževnatě a vždycky - i tentokrát - stavěla lékařská komora, která po odhlasování zákonné předlohy vydala kritické prohlášení s výzvou, aby senát postupoval opatrněji. Tím méně, že do schválení osnovy jsou částečně pojaty i dobré návrhy, které přednesla republikánská opozice a dokonce i některé návrhy, s nimiž přišla lékařská komora. Cokoli bylo užitečného na opozičních plánech, předseda rozpočtového výboru, poslanec Wilbur Mills, prostě zařadil do vládního návrhu. Sněmovna tedy odhlasovala návrh zákona, který bral zřetel i na opozici, což je skutečnost, která zajistí americký senát ovlivnit.

Výdaje, spojené s rozšířením požitků ze starobního pojištění a s nově zavedeným nemocničním pojištěním se uhradí částečně z příspěvků na sociální pojištění, částečně ze státní pokladny.

Zákon MEDICARE je pro současnou Ameriku významný a přiznává nejen tím, že po americku velkoryse řeší naléhavý sociální problém starších občanů, ale také tím, že ukazuje přesun a vývoj v sociálním smýšlení Ameriky. Spojené státy dnes oproti Spojeným státům z třicátých let, kdy se zavádělo starobní pojištění, jako by byly dva docela rozdílné světy. Musila přijít hospodářská krise, aby umožnila prezidentu Rooseveltovi zavést sociální pojištění. A musila přijít automatizace, aby připomněla dělníkům, že sebe vyšší mzdy nejsou všechno, že je třeba pojištění pro případ prudkého technologického vývoje. Proto za porad o kolektivní smlouvě v různých amerických průmyslech kladou dnes odboráři mnohem větší důraz na okrajové požitky - podnikové pensijní pojištění, nemocniční pojištění, sociální fondy, dokonce i na přeskolování - než na mzdy. To je oproti dřívějšímu změna revoluční. Právě tak revoluční jako změna, na kterou poslanecká sněmovna přijala předlohu o nemocničním pojištění přestárlých. Jsou to dva různé pohledy na tentýž obraz, který představuje Spojené státy jako zemi s rostoucím sociálním porozuměním pro nejpotebnejší.

NÁSTRAHY ZÁPADU

"Samozřejmě, že je těžko zistit aké má úmysle ten či onen občan, který vycestovává do některého státu, avšak preventivními opatřeními třeba na něho působit tak, aby si byl vědomý následků, které sme bývali často zvyknuti používat na vyjádření svého zmyšlení. Treba mu poukázat na fakty z případů, které sa stali a na následky, ktoré z nich vyplynuli. Mám na mysli, povedeme, to, aby sme sa s adeptami cestovania do západných štátov pred ich vycestovaním rozprávali. Aby sme ich upozornili na nástrahy, s ktorými sa tam môžu stretnúť atď. Aby si tým viac uvedomili, že im dôverujeme a chceme len to najlepšie. Som presvedčený o tom, že tento spôsob by bol účinný i pri tých ktorí majú labilné zmyslenie. Z vlastných skúseností predsa vieme, že najúčinnnejšie sú konkrétne fakty, predložené v pravy čas".
Friedvoj, 6. mája.

GEORGE NOWLAN

Minulý týden zemřel v Ottawě jeden z nejpoužívanějších kanadských politiků, George Nowlan, ve věku 66 let. George Nowlan pocházel z provincie Nova Scotia, vystudoval práva a po několikaleté provozování advokátní praxe. V roce 1925, ve věku 27 let, byl zvolen poslancem provinčního parlamentu. Do federálního parlamentu byl poprvé zvolen za konservativní stranu v r. 1948. V poslední vládě Johna Diefenbakeru byl ministrem financí. Jeho strana a Kanada v něm ztrácejí vynikajícího představitele.

NEDOSTATEK VODKY NA OBZORU?

Podle vládního dekretu nebude se - až na další - v Sovětském svazu používat pšenice k výrobě vodky. Tím bude uvolněno více jak šest milionů tun pšenice pro výživu obyvatelstva. Rovněž bylo zakázáno používat brambor a jiných obilnin při výrobě chemických látek.

Při nedávné návštěvě Československa bylo americkému průmyslníku Cyrus Eatonovi a jeho manželce uděleno zvláštní vyznamenání za jejich zásluhy při šíření americko-československého přátelství.

NEZÁJEM O AUTA Z VÝCHODU

Sovětský svaz má podle nedávné obchodní dohody dodat letošního roku 1500 aut do Francie. Dodávka je však ztížena tím, že se nemůže dosud najít dovozeč, který by zaručil případným kupcům aut service. Doposud jediná země z komunistického bloku prodává ve Francii auta. Je to Československo a jeho případ není povzbuzující. V roce 1964 se ve Francii prodalo pouze 151 vozů značky Škoda, což je značný úbytek proti 1963, kdy se prodalo 229 vozů stejné značky.

J. PACEK ARCHITEKTEM

Na torontské universitě letos úspěšně dokončil studia architektury krajan J. Pácek. Blahopřejeme.

STÁLE SE HLEDÁJÍ DÁRCI KRVÉ

RANNÉ VTÁČA A BLESK

Tri roky po veľmi úspešnej americkej spojovacej družici Telesar Sovieti vyskúšali koncom apríla svoju prvú spojovú družicu, zvanú Molniya, čiže Blesk.

Časový rozdiel medzi prvým sovietskym úspechom tohoto druhu a medzi mnohoročnými americkými skúsenosťami v obore družicových spojov je nápadný. Nápadne ukazuje, ako sa Sovieti oneskoriajú v praktickom využívaní ovocia kozmického výskumu pre potreby každodenného života. Američania totiž už roky vedú nielen v spojových družiciach, ale aj v družiciach meteorologických, orientačných a zemepisných.

Minulej jesene, keď americká družica Syncom prenášala televízne zábery z Olympiády v Tokiu, boli síce zprávy, že Sovieti zasadiť do krajne eliptickej dráhy tajuplnú družicu. Táto výstredná dráha-a sovietska mlčanlivosť - viedli mnohých k presvedčeniu, že išlo o neúspešnú spojovú družicu.

Tak či onak, Sovieti teraz nadviazali dvojsmerné televízne spojenie medzi Moskvou a Vladivostokom.

Ale technicky a tiež medzinárodne, sú azda významnejšie tieto historické fakty:

Na praktické výhody celosvetového spojenia prostredníctvom družice ukázala už takmer pred 5 rokmi americká družica Echo. Išlo o takzvanú pasívnu družicu, ktorá obstarávala spojenie iba odrazaním signálov. Potom však prišla séria takzvaných aktívnych družíc: Telesary, Syncomy, najnovšie takzvaný Early Bird, čiže Ranné vtáča. Napospol vybavené na príjem, zosilnenie a prenos signálov. Telefónických, televíznych, dialkopisných a rádio-fotografických. Nimi sa v Amerike podstatne rozšírili mnoholinkové spoje, ktoré doteraz obstarával takzvaný koaxiálny podzemný kábel, pomerne slabý využívaný v Sovietskch.

Ale na diaľkových spojoch prostredníctvom umelých družíc sú aj zaujímavejšie veci než prednosti čiste technické.

Prvá experimentálna sovietska spojová družica prišla totiž dva týždne po tom, čo Američania zasadiť do obežnej dráhy družicu Early Bird, ktorou sa uvádza do života medzinárodný spojový sy-

NA OKRAJ

Pokud rozumíme úvodníku P. V. Havlíka v posledním čísle Nového Domova, p. Havlík je ochoten budovat jednotu Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů s představitelem hierarchie tak zvaného "Slovenského státu". Je-li tomu tak, pak můžeme jen podotknout, že ani jedné ani druhé straně jejího partnera nezavídíme.

J. Č.

KAREL MARX a BESARABIE

Nedávno zemřelý diktátor komunistického Rumunska Gheorghe Gheorgiu-Dej měl velký zájem na tom, aby v jeho zemi bylo uveřejněno jedno velmi neznámé a opomíjené dílo Karla Marxe, které pojednává o řádění carské armády v Bessarabii. Vyšlo letos na jaře ještě za jeho života pod názvem "Karel Marx poznámky o Rumunsku" v nákladu 20.500 exemplářů. Že jeho námět je aktuální ještě po 100 letech, svědčí ta okolnost, že kniha byla rozebrána ve dvou dnech. Rumuni tedy nezapomněli na svou starou provincii.

stém, pro potreby všeobecné veřejnosti. A je azda príznačnejšie, že prvý sovietsky pokus prišiel mesiac potom, čo Američania položili solidný diplomatický a technický základ k úspešnej prevádzke v medzinárodnom meradle. Doteraz už 45 štátov, spojencov Ameriky i neutrálov, podpísalo dohodu o účasti v systéme, ktorého vlastníkom je účastinárska spoločnosť Comsat.

K dohode boli prizvané všetky členské štáty Medzinárodnej komunikačnej unie, vrátane Sovietov a štátov sovietskeho bloku, a to bez akýchkoľvek investičných povinností alebo diskriminačných ustanovení.

Moskva účasť odmietla, i keď niekoľkokrát vyslala svojich zástupcov na medzinárodné konferencie o tomto návrhu.

Je teda otázka, či sa Moskva neodhodlá vybudovať konkurenčný spojový systém, založený na umelých družiciach. Trebas len z prestýžnych dôvodov, keďže-ako sa zdá, doteraz veľmi nedbala, či ľudia v sovietskej sfére budú môcť v každodennom živote ťažiť z výsledkov kozmického výskumu. Ak by sa k tomu odhodlala, má čo dohánar.

NA CESTĚ K SAMOSTATNOSTI

Dr Karel Kramář

21. května uplynulo 50 let od zatčení Dr. Karla Kramáře, který skončil rozsudkem smrti nad představitelům české politiky v Rakousku. Zahrazení odboj, kterým byl Masarykem vyhlášen krátce po Kramářově zatčení měl před světem důkaz, že jedná se souhlasem národa . . .

"Šel jsem z 'Národních Listů' po 7 hod. k dr. Šamaloovi na schůzi Maffie. Ten přivítal mě velmi radostně. Dostal zprávu, která nám dodala důvěry a přiměla ujištění, že Dohoda přes neúspěchy v Haliči neztrácí naději v konečné vítězství. Zároveň mi dal první číslo 'La Nation Tschéque'. Já je ani neprohlížel, prostě strčil do kapsy. - Přišel dr. Rašín, dr. Scheiner a dr. Hajn a byli jsme v nejlepšíh hovorů, když zazvonil telefon. Šamál se vrátil se zvěstí nevalné radostnou, že dr. Scheiner bude ještě večer zatčen. Připozené neznalosti jsme už pohromadě. Šel jsem na dvůr a tam jsem viděl dva muže v černých širáčích. Domníval jsem se, že to jsou tajní a že jsou naše schůzky prozrazeny. Později jsem se dověděl od dr. Scheinera, že to byli dva Sokolové. Šel jsem domů s pocitem nepravé příjemnosti. Tužil jsem, že se mraky nad námi velmi hrozně stahují. Jen jsem nevěděl, nad kým-nám nadí všemi? To by bylo velmi zle, ne tak pro nás osud, nýbrž proto, že by v Čechách nikoho nezustalo, kdo by mohl vésti dále naši osvobozovací činnost. Pořád jsem ještě na sebe nemyslel. Byl bych se rád zbavil čísla 'La Nation Tschéque'. Bylo po 9. hodině, ulice liduprázdné, ale přece jsem list nechťel zahodit. Myslil jsem, že ho hodím do Vltavy, ale u mostní budky stál strážník a věděl jsem, že se za mnou dívá, hození celého čísla novin do řeky by mu neušlo. Tak jsem šel na 'Baštu' v náladě, kterou nedovedu ani vylicit . . .

Před vraty domu nebylo nic nápadného. Když jsem otevřel postranní vrátka, vyšel mi vsříc policejní úředník-později jsem se dověděl, že to byl p. Slaviček-a doručil mně-zatýkáci rozkaz. Nebyl jsem vlastně ani překvapen. Čekal jsem, že se něco stane. Byl jsem arci rozrušen. Snažil jsem se, aby na mně nebylo vidět, co se dělo ve mně. Stále ta otázka: Všichni? Zmocnil se mne hejtman Čech a vedl mne přes tmavý dvůr V kuchyni byli shromáždění všichni, kteří byli v domě, poněvadž nikoho nevypustili; prof. J. Beneš, mladý sochař Stípl a všichni domácí. Stáli a na tvářích všech bylo tolik úžasu . . . Přišel jsem do naší "ruské síně". Tam byla žena - obdivuhodně klidná, ačkoli mne už od půl 6. hledali nevěděla, co je se mnou. Hejtman mne začal prohledávat. Ty odporné ruce jsem cítil na celém těle jako žhavé kleště. Našel přirozené číslo 'La Nation Tschéque'. Odnesl je hned nahoru do mé přízemní pracovny, kde bylo celé shromáždění vojenských soudců. Dal jsem jim klíče, aby si hledali, kde chtějí a žádal abych směl povečeřet. Dovolili. Seděl jsem se ženou a hlídal nás p. Slaviček. Přiznám se, že jsem nemohl ani polknout, tak sucho bylo v hrdle. P. Slaviček zachoval se velmi pěkně. Nechal mne jít s mou paní do její ložnice a nešel za námi. Použil jsem této příležitosti k vyřízení nejpálčivější otázky, která mne mučila stejně jako nejistota, budeme-li zatčeni všichni. Zapomněl jsem v ten den doma svou tašku na peníze a v té jsem měl dlouhý malý hustě popsaný papírek, na kterém byla v heslech celá konstituce všeslovanské federace. Našli to? Netajil jsem se ženě, že mne pověsí, ještě ten papírek najdou. Vrátil jsem se mezi auditory a viděl, jak jeden z nich čte 'La Nation Tschéque'. Vyptávali se hned, jak jsem list dostal. Byl jsem v rozpáci, poněvadž nedovedu dobře lhát. A vůbec se mi nechťelo mluvit. Řekl jsem: 'Jsou různé cesty'. - 'La Naton Tschéque' se mi zdála příliš malichernou věcí k mým obavám, jsou-li prozra-

zeny naše schůzky a k mým pochybnostem ohledně všeslovanského papírku. Když jsem se loučil se ženou, bylo mi těžko, velmi těžko u srdce.

Posadili mne do otevřeného automobilu a světlou noci mne vezli do vojenské věznice na Hradčanech. Jak jsem se díval na to hvězdné nebe . . . Za několik minut jsme došli a odevzdali mne veliteli věznice. Po tmavé, dusné, dlouhé chodbě dovedli mne do poslední cely. Úzká, špinavá, tmavá, fyzicky odporná, netajil jsem se tím a odnesl to profous, jinak slušný člověk, slovinský lékárník. Zapadly dveře do zámku a tu teprv jsem pocítil, co to je, když člověka zavrou zvenčí a když ztratí svobodu. Byl jsem sám a sám, se svými myšlenkami. Byl jsem doma, ve svém domě, pohyboval se pod dozorem, ale volně, disputoval jsem s důstojníky, mluvil jsem se ženou a pak jsem jel pod hvězdným nebem - ale nyní . . . Mezi mnou a vším co jsem měl rád, čím jsem žil, ty strašné, zavřené dveře . . . A kdy se otevrou? A zda se vůbec otevrou? Celou noc jsem nezamhouřil oka. Nade mnou byla loretánská věž a celou noc jsem slyšel bít hodiny. Cítil jsem nevýslovně hluboké ponížení, že mne hodí do smradlavé cely jako sprostého vraha nebo zloděje. Vzpomínal jsem ženy, jak doma trpí, věděl jsem, že teprv nyní poddá se všemu, co přede mnou skrývala. Jako oheň mne páliho v celém nitru vědomí strašného ponížení, nejen mne, nýbrž také národa, j e h o ž jedním z vůdců jsem byl. Slyšel jsem, jak ještě někoho přivádějí a tužil jsem, že to je dr. Scheiner. Bohudíky, nepřivedli nikoho víc . . . Vzpomínal jsem nyní na všechno, co by mohlo být důkazem proti mně a vzpomněl také na to, co jsem slyšel o své rozmluvě s italským konsulem.

Potom mne odvedli k návštěvě. Přišla žena a dr. Rašín. Když jsem toho viděl, spadl mně kámen ze srdce. Tedy naše Maffie není zatčena a bude pracovat dále. Žena i dr. Rašín dělali, jako by byli dobré mysli, vypravovali různé věci, já opět se snažil upozornit na 'papírek' a velitel věznice, dobrý český člověk, nechal nás volně mluvit. Bylo to na dlouhou, dlouhou dobu naposled . . . Po obědě, který mi přinesli z domu, byla na ulici nebylo živé duše kromě vojáků, jen dva automobily, osobní a druhý zavřený, v jakém vozi vězně. Stáli tam dva mladí důstojníci. Ptám se, kam mne vezou. Neví. Musím se dát odvést do furgonu, malého, úzkého, kam se mnou posadili ještě 5 vojáků v plné zbroji. Bylo mně k zalutnutí. Neviděl jsem ven, ale podle znalosti cítil, kam jedeme, přes Mariánské hradby, okolo našeho domu, kde má žena netušila, že mne odvázejí. Nestydím se říci, že jsem v té strašné chvíli stěží zadržel slzy.

Přijeli jsme na liduprázdné nádraží v Brusce. Tam stál jeden vagon, všechno bylo liduprázdné jen plno vojáků chebského pluku, které komandoval jakýsi hejtman, pravý surový chebský Němec. Ten se choval ke mně jako pacholek, hrubě, s pravou drzostí severočeského Němce, který cítí moc nad nenáviděným Čechem. Ve mně se vzepřela všechna má hrdoost a pravím mu 'Nezapomeňte, že jsem ještě poslanec!' On se ušklíbl, křikl na mne 'Marš!', strčil mne do vozu II. třídy a se mnou tři vojáky s nabitými ručnicemi a poddůstojníka. Když bylo nejhůř, přišel jakýsi major, odstrčil německého surovice a vykřikl na něho: 'Zde komandují já' Později jsem se dověděl, že to byl major Sedláček, známý vojenský prokurátor v

Praze, který byl nenáviděn všemi pro přílišné plnění povinnosti vojenského žalobce. Tehdy jsem netušil, že mne tento člověk svým votem proti návrhu senátu nejvyššího vojenského soudu, abych byl skutečně pověšen a rozsudek nade mnou proveden - spasí od šibenice.

Z různých slov jsem poznal, že vedle je přítel dr. Scheiner, kterého se mnou odvázejí. Už jsem tušil, že do Vídně. Tak jsem se loučil s Prahou s vědomím, že dlouho neuvidím její krásu, jestli ji vůbec kdy ještě uvidím . . . Když jsme jeli přes viadukt, naposled jsem se na ni podíval. Byla čarovně krásná v mlhavém soumraku. Hrad, sv. Vít, a hned vedle má vila, ve které byla sama, opuštěná má žena. Chtělo se mi vlt v duši ten jediný obraz všeho, co měl jsem tak rád, aby mne provázal na cestě do neznáma. Náš vagon kdesi zastavil, po dlouhé době je přivěsil k druhým a jeli jsme. Já na jedné straně ležal, na druhé ti čtyři vojáci. Viděl jsem podle známé, bohužel až příliš známé krajiny, že jedeme do Vídně. V den vypuknutí světové války jsem se zapřisáhl, že do Vídně víc nepojedu. Nikdy. Tak jsem se navždy rozešel s Rakouskem. Nyní mne tam odvázejí. Na jak dlouho?

Noc byla dlouhá, nekonečná. Slyšel jsem tolik stanic a jen chvílemi jsem zadímal těžkým snem. Když jsem chtěl vyjít, šel za mnou voják s puškou a to i tehdy, kdy nebyvá zvykem dívat se na druhého. Čeho se báli? Ve Vídní mi dali zvláštní stráž, aby se každou chvíli dívala do mé cely, jestli se nevšímám. Chtěl si to potěšení zachovat pro sebe. Za můj život se musel zaručit hrabě Stürgkh, když se jednalo o to, aby mně nechali v cele od oběda do večere vidličku a nůž, abych nemusel večeret prsty, jak jsem to pravým indiánským způsobem musel dlouho dělat.

Konečně jsme došli do Vídně, na nádraží Františka Josefa. Posadili mne do automobilu a odvezli mne do vojenské věznice. Tam jsme se rozloučili s dr. Scheinerem. Na víc než na dvě leta . . .

SBORNÍK SVU

Navazující na informaci, kterou jsme otiskli v nedávných "Našich Hlasích" (z 29. května) upozorňujeme, že mezi přednáškami, uveřejněnými v tomto Sborníku, je také esej velvyslance Jar. Šejnohy o prvním a dosud jediném českém malíři světového jména Frant. Kupkovi, přednesená v r. 1962 na I. sjezdu SVU ve Washingtoně.

"Naše Hlasy" chtěly již tehdy tuto přednášku uveřejnit, ale nebylo to dovoleno. Nebylo totiž možno porušit zásadu a závazek, že přednášky v SVU, vybrané pro vydání knižní, nemají být jinde uveřejněné dokud kniha nevyjde. Ježto Sborník vybraných sjezdových přednášek nyní vyšel není více této překážky a "Naše Hlasy" přednášku o Kupkovi brzy přinesou.

Ve Sborníku je uvedeno i několik biografických údajů o autorovi. Tušili jsme, že nejsou ve všem správné a proto, když jsme mu nyní připomenuli někdejší příslib přednášky, jsme se ho otázali, zda odpovídá skutečnosti, že jak Sborník uvádí "studied history of art at the Institutes of Fine Arts in Prague and Paris." Jde skutečně o nedopatření, dost nepochopitelné i když ne tragické, ale pro vážnou publikaci politováníhodné.

Z citovaného textu musí mít čtenář dojem, že autor ve svém mládí se věnoval jen studiu dějin umění, což není správné. (I když na pražské Akademii bylo nutno odkolokvovat, kromě 7 jiných, z anatomie atd., i kolokvium z dějin umění.) Také žádný Institut of Fine Arts neexistoval ani v Praze ani v Paříži.

Ve skutečnosti autor přednášky studoval po maturitě malířství a grafiku na pražské Akademii výtvarných umění, absolvoval 4 letou všeobecnou školu malířskou za 3 roky. Neopustil však Akademii, aby se stal středoškolským profesorem kreslení a malby.

F. C. Šterba:

STAROMĚSTSKÉ ULIČKY

NA PERŠTÝNĚ

Rohový prapískový kámen se šklebivou tváří, který podepírá starý dům s "Unionkou" v prvním patře, je vstupním historickým kusem na starý Perštýn. Tato kávarna stará, kolik ta viděla tváří kumštýřů, novinářů, lidí od divadla a jiných krásných povolání Malé zakouřené sály bývaly stále plny. Noviny v nich jsou stále "v ruce", a skoro nikdy na rákoso vém závěsku. Dole v tmavém kle nutém průjezdě v zaskleném přístěnku hodinářství. Točivé schody vedly do patra.

Než, vkročíme na staroslavný Perštýn, který byl vhodní bránou do neméně slavné Husovky. Kousek níže od rohu, za starou vinárnou, je slavná hospoda "U Medvídků", kde teče velechutné černé pivo. Starý pivonoš, s nohama bočityma od dlouholetého povolání, s prořídleným ježkem, trpělivě roznášá sklenice s růžovou pěnou. Na vánoce byl vždy ve velkém sále vánoční strom. Po zdech všech sálů byly povzbudivé nápisy, jako: Pi, Honzičku, pi; žes už propil stovku? Šak máš ešte louku, pi, Honzičku pi! - Hdo pil, humřil, hdo nepil taky, tak jakýpak tera fraky! - Když sem šel od Medvídků, stavěl sem se v pekle, byl tam pán Lucipér, opékal on erteple, a jiné neméně odvážné povídačky.

Po pravdě nutno říci, že medví kovští hosté pili stejně dost, aniž by se koukali po zdech, neboť pivo jim chutnalo jak náleží.

Naproti Medvídkům byl ve starém rožáku biograf "Perštýn", jehož ponurě chodby i sál budily často v návštěvníkovi pocit strachu a hrůzy. Za uzoučkou uličkou Bartolomějskou, kde bývala slavná policejní "čtyřka" s neméně proslavenou "káčou", jsme už u ulice Konviktské. V Konviktě bývaly před první válkou hluché a pompsní bály fiakristů. Rady drožek, fiakrů i "sumirádlů" stávaly tam v řadě před vchodem do velkého sálu. Teprve v cizině jsem s radostí objevil, že slovo Konvikt znamená vlastně Pozvání. Kolik takových staropražských slov čeká ještě na vysvětlení! - Ponec, Vidole, Platýz, Parkán Klenovka, Opys, Petyнка, Rasák, Výton, Zátón, Zátorka, Kněžská luka, Židovské pece, Pávi vrch a jiná další. -

Napravo běží krátkodechá Skořečka, vyslaná sobotními ranními trhy květinovými, okurkovými a zelinářskými vůbec. Pověstná figurka Skořečky byl nesporně malíř Gutmann, který tam vždy brzy ráno okouněl, aby si do klopy svého černosametového saka u báby květinářky vybral hýřivou jirinu, astru či kopretinu, jak rok právě dal. Ve Skořečce měl také malé kapesní knižkupectví pan Reack, který ve vitrině měl knihy pražské židovské bohémy, jako "zuriého reportéra", E. E. Kische, básníka Kappera a jiné literární vzácnosti. Přes ulici na druhém jejím konci, byl průcho díci dům, jehož galerie vedla až na Perštýn, kde bydlíval miláček Múzy muzické, Wolfgang Amadeus Mozart, když bydlíval v Praze. Jemu má Praha co děkovat, že vstoupila do hudebních a umělec-

Rozhodnuv se pro dráhu uměleckou hlásil se a byl přijat do mistrovské školy prof. Maxe Svabinského, kterou, 3 letou, absolvoval také v době kratší, když v soutěži získal Purmanovo stipendium pro umělecký pobyt v cizině. Je tudíž malíř a to skutečně akademický a ne "kunsthistorik". Za 1. světové války, která změnila mnohý životní osud, absolvoval důstojnické kursy na franc. vojenské škole a po válce, již jako diplomat na pařížském čs. vyslanectví, studoval současně po 3 roky na pařížské Vysoké škole politických věd.

"Naše Hlasy" jsou rády, že bude jim nyní možno uveřejnit Šejnohovu přednášku o Kupkovi, ke které autor přislíbil osobní vzpomínku na velkého umělce. Red.

kých slovníků světa. Nelze si totiž více odmyslet Mozarta od Prahy, a Prahu oddělit od Mozarta. Jeho pobyt vykonal pro Prahu více, než návštěvy Čajkovského, Humbolta či Berlioze. Mozart to také věděl a říkal: - "Moje posluchačstvo je v Praze"! Škoda, že tento genius nemohl tam pobývat stále.

Na konci Perštýna i v jeho průběhu je celá sprška uliček vedoucích do srdce Starého města, jako Jilská, Martinská, Husova třída, Vejvodova, Betlémský plácek, Betlémská ulička a jiné klenotné, historii posvěcené dlažební kostky, chodničky, domy a portály. Teprve veliký Karel IV. uvolnil okružový hradební pouto, když na kázal výstavbu Nového města a předstihl tak svojí dobu o staletí dopředu.

Perštýn, který byl, je a zůstává tepnou Prahy staré, tajemné, mystické, Prahy královské, rytířské a historické. Chodila tudy staletí, umění, řemesla i obchod.

TRAMPI V ČSSR.

Tramping, který u nás vznikl v letech dvacátých a třicátých neprestal dosud trvat a v posledních několika letech dochází k rozvoji, kterým snad předstihuje hnutí předválečné. Mladá fronta uvedla loňského roku, že toto hnutí nemá obdoby nikde na světě. Jsou to většinou mladí lidé kteří téměř každý volný den tráví v přírodě, mnoho z nich i v zimě spává pod širým nebem. Do přírody se oblékají do starých kha-kí obleků, nosí vysoké vojenské boty, zavrhuji tranzistorák a cti kytaru.

Zatímco ČSM je jedinou formální mládežnickou organizací se spoustou sekretariátů, tramping se rozvíjí živelně a narostl do takových rozměrů, že se touto otázkou začíná zabývat tisk, rozhlas a jiná osvětová ústředí. Snaží se trampingu přisuzovat politický charakter tím, že prý vznikl jako protiburžoasní organizace, kdy se mládež v lesích u táborových ohňů začala třídně uvědomovat, avšak zároveň jeví rozpaky, jak jej hodnotit dnes. Snaží se mu proto všemožně dostat na kobyliku. V rozhlasu je možno slyšet trampské písně zpívané "pravými trampy", organizují se ve formě estrád večery písní od táborových ohňů. Trampi jsou však na svůj "folklór" velice citliví. Nesnesou jakoukoli džezovou nebo big-beatovskou úpravu svých písní a i ostatní účinkující jsou z podíjí vypískáváni se skandovanými výkřiky "šašci, kolik vám za to platí" nebo "prýc s parketovými trampy".

Ani organizovaným autostopem se nepodařilo přízeň získat. Přesto však se poněkud tímto způsobem cestování vždy dostávají na předem smluvená místa svých výročních setkání tzv. "potlachů", které bývaly v dřívějších letech rozháňeny příslušníky V.B. Veškeré úsilí dostat tramping mimo zákon se ukázalo neúčinné, ba naopak znamenalo jeho rozvoj a tak přes všechny snahy nezbyvá režimu nic jiného, než tomuto ruchu mládeže trpně přiblížit. Milan.

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá
LEKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

VEŠKERÉ OPRAVY
cheaterfieldů a čalouněného
nábytku provede Vám
PAVEL ČERNÝ
ROZPOČTY ŽDARMA
Volejte po 5 hod. večer
537-5592

DÁMSKÝ ODBOR ČSNS TORONTO

Přístí schůze Torontského Dámského Odboru bude "VZPOMÍNKA NA DR. MILADU HORÁKOVOU". Bude se konat ve čtvrtek, 17. června v 7.30 hod. večer v Sokolovně, 1621 Dupont Street. Vzpomínkové pásmo doplní tentokrát děti a naše mladé členky. Velkou touhou Dámského Odboru je, aby celá československá veřejnost přišla vzpomenout s námi tuto statečnou ženu. Prosíme, dostavte se v největším počtu a přiveďte své přátele. Po schůzi bude občerstvení.

STOPA VEDE K RENÉMU

Pod tímto titulkem vyšla nedávno v Československu kniha o velmi vzrušující a dosud poměrně málo známé kapitole čs. špionážního boje proti nacismu. Lidová demokracie přinesla 9. května o této knize podrobný referát, z něhož citujeme:

"V únoru r. 1936 nabídl čs. zpravodajské službě spolupráci neznámý německý občan... Z neznámého se vyklubal vysoce informovaný činitel nacistického abwehru a posléze jeden z nejvýznamnějších tajných agentů druhé světové války. A protože spolupráci s čs. spolupracovníky nepřerušil ani v době okupace, bylo společnou zásluhou jeho i našeho antifasistického odboje, že se do rukou spojenců dostávaly včas nejvýznamnější plány hitlerovského vedení.

Reportáž Rudolfa Ströbingera Stopa vede k Renému, která právě vychází v nakladatelství Lidová demokracie, líčí historii tajného agenta "A 54", "Franty", "Voralu", "Reného", "Evy", či jakými ještě jinými krycími jmény se nazýval Paul Thümel. Formálně významný člen německé národně-socialistické strany byl ve skutečnosti německým občanem, který léta nasazoval svůj život, protože k smrti nenáviděl "ty černé SS". Dodal čs. zpravodajské službě přesnou charakteristiku špionážní sítě Československa, prozradil plány hitlerovské agrese vůči naší zemi, rozmístění armád i data připravovaného útoku. Nebylo jeho vinou, že tehdejší čs. vláda ani generalita nevyužily patričným způsobem jeho prvotních informací. Zato Reného údajně v době války pomohly Britům učinit nejnutejnější opatření proti hroziící hitlerovské invazi, poskytl Velké Británii obraz o německých plánech v západní a jihovýchodní Evropě, a bylo i jeho zásluhou, že britský velvyslanec Cripps mohl upozornit Sovětský svaz na blízký se hitlerovský převrat. Britští ministři i sám Winston Churchill s vysokou pochvalou hodnotili tyto zprávy a informace z porobených Čech: Žádná z emigrantských vlád nemá tak rychlé a dobře informované spojení.

Ströbinger ukazuje na spolupráci Reného s českým domácím odbojem, bez jehož zprostředkovatelské pomoci by veškeré Thümelovo úsilí bylo vyšlo nazmar. Jako v napínavém filmu či detektivce defilují zde postavy stábního kapitána Václava Morávky, podplukovníka Josefa Mašiny, Josefa Balabána, Josefa Churavého četaře Františka Peltana a ovšem Jana Kubiše a Josefa Gabčíka i dalších desítek českých vlastenců, mužů i žen, kteří nezištně poskytovali odbojovým pracovníkům podpory i úkryt.

V poslední době přistupuje konečně naše historická i odborná literatura k objektivnímu postavení a zhodnocení úlohy našeho domácího odbojového hnutí, a to v jeho nejvýznamnější podobě. Ne ještě tak objektivně, jak by měla, ale trochu se to přece jen zlepšilo. FEC

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ
347 BAY STREET
Suite 210
Toronto 1
Tel.: Empire 8-5336 - 927-1196

HUDBA A MRAYNOST OČIMA MLADÝCH

V letech 1948 až dejme tomu 1956 vyústila takřka souvislá linie pseudomarkxistické hudební kritiky, již se mnohem snáze přispůsobila vousatá buržoazní estetika (měla s ní totiž jisté styčné plochy) než vskutku revoluční avantgardní umění. K doložení tehdejšího stavu stačí připomenout s čím tehdejší hudební kritika manipulovala. Bylo to především zlidovění hudby, které zároveň znamenalo podřízení hudby konkrétnímu dennímu potřebám politické agitace, sblížení hudební tvorby s výrobním procesem, přesunutí hudebního života do továrních hál, převedení veškeré hudby na tzv. užitý žánr a pod. Společenská zaangažovanost hudebního díla se měřila otázkami: "probouzí u posluchačů větší pracovní elán?", "rozněcuje internacionální nadšení?", "dá se podle něho tančit?". Tak byla ztracena např. Ravelova La Valse - opravdu se při ní nedá tančit. Základní normou se stala zfetisťovaná lidová píseň a masová píseň. Není divu, že v očích prostých osvětářů se změnilo nejedno kvarteto v zakukleného třídního nepřitele. Praktické vývoody založené na této estetice byly katastrofální. Povýšily kánon vyjadřovací prostředků romantismu 19. století na závaznou normu, obvinily veškerou hudební tvorbu počínaje impresionismem z formalismu a z příslušové imperialistické (včetně Bergova Vojky) a současného vývoje hudební tvorby zmrazily.

Tato era nebyla bohudíky příliš dlouhá, ovšem s jejími pozůstatky se setkáváme dodnes. Viníkem nezáviděníhodné situace není jen notoričtí napadání socialistický dogmatismus, nýbrž konzervatismus, myšlenkový eklekticismus, pohodlné přejímání cizích názorů, nedostatek důvěry a sebevědomí, absence vlastní iniciativy. Dlouholetá ochrana rakousko-uherské monarchie u nás patrně vypěstovala dosud nepřekonané komplexy malosti, poslušné vyčkávání v shrbeném úřednickém postoji na gesta, pokyny či příkazy nadřazených autorit a ovšem i sebeuspokojení nad dobře vykonanou úklonou či poloobratem a tlachavě velikášství u rodinného stolu za zavřenými dveřmi.

Obroda našeho hudebního života závisí bezpochyby na hlubokých znalostech problémů vlastních i cizích, které mohou přinést i samostatný úsudek, ale podmínkou je zcela určitě obroda mravní. Literární časopis "Tvář"

VÝNOSNÉ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytné a obchodní
TOVARNÍ OBJEKTY pronajaté

S. REDINA
Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.
LE 6-7898

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue
Toronto 4
Tel. 537-2631

AUTO - POŽÁR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

Připravujete se na cestu kamkoliv, nebo plánujete pozvat své dráky z Československa?

LETADLEM MIAMI pouze \$154.00
" MEXICO " \$199.00

Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY

VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY

360 Bathurst St.
Toronto 2B
Tel. EM. 3-4366

Z DOPISU UPRCHLÍKA

Každý Čechoslovák, který chce zůstat ve svobodném světě, musí prodělat předepsanou proceduru v táboře Zindorf, pokud požádá o azyl na území Západního Německa. Po příchodu do tábora projdeme různými kancelářemi se spoustou formalit, jsme ovšem v Německu, ale na druhé straně tento postup schvalujeme jako nutné zlo, vždyť jsme přišli z komunistické země. Tyto formality trvají průměrně pro nás Čechoslováky od 10ti do 35ti dní, podle složitosti našich osudů.

PŘÍPAD GINSBERG

Allen Ginsberg je americký beatnik, bohém a básník. Básník nevědního talentu. A ostrý kritik americké společnosti. Ginsberg byl pozván do Československa zřejmě v naději, že bude v Československu kritizovat Ameriku a snad chválit komunistický režim.

Československý tisk o něm psal velmi pochvalně. Ginsberg slavil úspěchy u československé mládeže rozhodně mnohem větší než komunistický prezident Novotný. Stačí si přečíst třeba referát Kulturního života: "Tiško sa preplietol na svoje miesto a poľajčevajúc dojatý pozoroval množstvo mladých ľudí krčiacich sa popri lavici, na ktorej sedeli účinkujúci: chlapca z Banskej Bystrice, ktorý kvôli nemu pricestoval dvesto kilometrov a dávno pred začiatkom programu strežil svoje miesto s magnetofónom, fotografickým aparátom a filmovačkou, aby celý večer mohol robiť zábery a byť v jeho blízkosti, asi 25 chlapcov a dievčat tiesnících sa v malom priestore bočného výklenku a skandujúcich "Gins-berg, Gins-berg, Gins-berg".

A pak byl docela zvolen králem. Králem majálesu pražské mládeže!

A najednou se dovídáme, že Ginsberg byl z Československa vypovězen! Stalo se tak sedm dní po jeho "korunovaci". Podle Rudého práva prý se účastnil homosexuálních orgií a co je ještě horší, soustavně urážel přední čs. představitele, sesměšňoval socialistické zřízení, komunismus atd.

Mají to soudruzi tvrdý život. Tak slibně socialisticky ten Ginsberg vypadal a podívejte co se z něj vyklubalo! Sesměšňovat komunismus, to by tak ještě scházelo...

Ak chcete kúpiť lebo predat nehnuteľnosti v Toronte obráťte sa na

MICHAEL J. VLČKO,
Realtor
1 Sorauren Ave. pri Queen W.
Telefón 533-2288
Člen
"Toronto Real Estate Board"

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídky očí
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

NEBOŤ JSOU DĚTI...

Jakub Deml

Zreadlo dětských očí — Matko mého Pána, dej, ať smím se dívatí v nebeskou krásu Tvou tak jako kvítka polní po teplé noci zrána dívá se v oči slunce tvářičkou zrosenou.

City mé, rosu srdce, paprsků svých rač retý vyssát až do posledních, nejdražších krůpějí, potom však Ježíšovou proměň je Krví v Květy, které jen svatou láskou hoří a úpějí.

Z Andělů Tvých pak jeden na cestu ať je hodí — známou jen poníženým, anebo také tam, kudy jen opuštěné, plačící děti chodí, Maria, neboť jsou děti nevědoucí už, kam.

* Ukázka z knihy Antonína Kratochvíla "Kniha setkání" vydané v edici "Sklizeň svobodné tvorby".

HUDOBNÍCI V KANADĚ

Ernst Friedlander popiera ideu, že dobrí hudobníci musia opustiť Kanadu a ísť do Spojených Štátov ak sa chcú uplatniť. Narodený a vyškolený vo Viedni, čelista Ernst Friedlander zanechal Európou a spolu i so svojou manželkou-pianistkou Mariou prišiel na túru do Spojených Štátov. Rozhodli sa tu zostať. Za niekoľko rokov vyučoval na viacerých Konzervatóriách a univerzitách. Teraz sa Friedlanderovi usadili vo Vancouveri, lebo v Kanade, podľa ich tvrdenia, ľudia majú omnoho sympatickejší vzťah k hudbe. Chvála Canada Council a CBC pre podporu, ktorú poskytujú orchestrom, príležitosti pre usporiadanie hudobných recitácií, sólových výstupov kanadských umelcov a iných príležitostí kde sa hrajú nové kompozície.

BĚLOSTNÉ TICHŮ

Bělostné ticho
svazuje les
hustými vlákny
Zaváté stopy
skryly zas
věrejší myšlenky
ztlučené touhy
padají bezhlavě
v úžasné mlčení
Ze skrytých oblaků
vířením stříbrným
bělostné vločky tančí
o láse píseň nejčistší
do ticha lesů zpívají
A člověk vločky závidí
bez utrpení
i její píseň vířivou
Otvírá náruč
a beze slov touží
když v nekonečné snění
čistotu bílou
zavrábí bílou
za vločkou roztačenou
lehce letí

JÁRA KOHOUT VYPRAVUJE

Tetička mi píše:

Drahý synovče, u nás není nic nového, jen to, že u nás byla slezina. Přišli na návštěvu Lachlachovi, Mladej Hurt a Sedmíčka. Zrovna jsem si začala psát dopis a měla jsem psací náčiní roložený na stole. Každý ti chce něco připsat. Mladej Hurt, viš, on je svobodnej a prosil mně, abych mu dovolila, aby něco připsal. Tak píše: Ctěný pane, neznám vás, ale teta mě o vás vyprávěla, že máte dobrý srdce. Jsem svobodný a prosil bych vás, abyste mě v Americe sehnal nevěstu. Nejlépe milionářku a mladou a hezkou. Začal bych si s ní dopisovat. Přikládám svoji fotku. Děkuji předem Emil Hurt.

Přimlouvám se za pana Hurta, pokračuje teta. On je dost pohlednej, je dlouhán a ještě k tomu tlustej a váží asi 195 kilo. Stará paní Lachlachová taky se cpe aby něco napsala. Ty ji neznáš. Oni se sem před rokem přestěhovali z Vodňan. Zde je od ní pár rádek: Ctěný Američane, nezlobte se, že vám píšu. Já nikoho v Ameri-

ce nemám a chci se taky pochubit, že mám spojení s tou zemí za vodou. Vono je to teď moderní. Posílám aeroplánem dopisy na západ.

Náš vážený soudruh a předseda našeho jednotného zemědělského družstva je tu vedle mě a kouká mi do papíru. On říká, že jsme se dřív báli psát, že byl kult, ale teď posílají informace o n á s je prej záslužný. Drahý pane, vaše teta a váš strýc jsou hodný lidi a toho si vážte. My tady máme několik syčáků, ale my o nich víme. Váš strýc už mě naléval druhou štamprlí. Já ho mám ráda. My si nemusíme lásku skrývat. Hlavně teď na jaře. Předám pero mému starému a ještě přejú veselý Velikonoce. Lachlachová Jiřina.

Co bych vám psal? Já nic nevím, protože je tu s námi soudruh Sedmíčka. Trochu přší a to je málo. Letos byla velká zima. Slepice nám zmrzly a proto nemáme vajíčka. Strana za zimu nemůže. V lednu byl strašný mráz. Aby nám nezmrzel kůň, tak jsme ho vzali do bytu. On u nás v sednici viděl velký zrcadlo. Šel do něj. On myslěl, že je tam ještě jeden kůň. V Tuzexu mají zrcadla. Když pošlete nějakou maličkost na zakoupení zrcadla, tak bude stará šťastná. Vona se na sebe furt dívá. Zdař Bůh. Heliodor Lachlach.

Ale teď-ta čest: náš vzácný soudruh Sedmíčka:

Ctěný a vážený, znal jsem vás když jste ještě psal kozy na louce za našima. Já jako odpovědný činitel jsem ještě nikdy do imperialistické země nepsal, ale pro dobrou vůli tak činím. Samozřejmě tento dopis si opíšu a zadokladuju, abych se později vždy mohl podívat s čistým čelem kádrovce do očí. Řekněte tam těm americkým pánům turistům, že jsme tuzemsky dobře zazvěření a že provádíme devisový odstřel zahraničních hostů. Na našem JZD chytáme živé zajíce a posíláme je na západ. Čest práci a lovu zdar! Sedmíčka t. č. předseda JZD.

Ještě chce něco připsat strejda. Už je tu:

Ha, ha, škoda, že nejsem zajíc.

PRAHA, VÍDEŇ,
BENÁTKY

POUZE \$439.00

AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)

TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.

CHCETE PRODAT NEBO KOUPIŤ DŮM?
INVESTUJTE DO BUDOV, KTERÉ VÁM ZARUČÍ
DOBŘÝ PŘÍJEM
Veškeré Informace Spojené s
Real Estate Business Vám Podá

PANÍ V KLÍMOVÁ

TELEPHONE 447-8921

C. A. JONES Ltd. realtor

Member of Toronto Real Estate Board

44 ST. CLAIR AVENUE E

Phone 927-4503